

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

548

Vragen van de leden **Paternotte** en **Podt** (beiden D66) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Asiel en Migratie over *het kidnappen van Turkse burgers in Kenia* (ingezonden 22 oktober 2024).

Antwoord van Minister **Veldkamp** (Buitenlandse Zaken), mede namens de Minister van Asiel en Migratie (ontvangen 14 november 2024).

Vraag 1

Bent u bekend met de ontvoering van zeven Turkse vluchtelingen vanaf de straat op verschillende plekken in Nairobi, Kenia vorige week vrijdag 18 oktober?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Weet u of onder de ontvoerde vluchtelingen ook familieleden zijn van mensen met een Nederlandse verblijfsstatus?

Antwoord 2

Ik kan geen uitspraken doen over individuele zaken.

Vraag 3

Deelt u de zorg van o.a. het Stockholm Center for Freedom en Amnesty International dat deze ontvoerde vluchtelingen, waaronder vluchtelingen met een door de Verenigde Naties (VN) afgegeven status, slachtoffer kunnen

¹ BBC, 19 oktober 2024, «British national and several Turkish citizens abducted in Kenya» (https://www.bbc.com/news/articles/cz7jxn38lvyo?xtor=AL-72-%5Bpartner%5D-%5Bbbc.news.twitter%5D-%5Bheadline%5D-%5Bnews%5D-%5Bbizdev%5D-%5Bisapi%5D&at_medium=social&at_bbc_team=editorial&at_link_type=web_link&at_campaign_type=owned&at_campaign=Social_Flow&at_ptr_name=twitter&at_link_origin=BBCWorld&at_link_id=0E65C772-8E14-11EF-B922-9AA6988CAD24&at_format=link)

worden van illegale refoulement en in Turkije politiek gestraft kunnen worden?²

Antwoord 3

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Kenia heeft in een verklaring aangegeven dat Kenia op 18 oktober 2024, op verzoek van Turkije, de vier Turkse burgers heeft uitgezet naar Turkije. Ik onderschrijf de verklaring van VN-vluchtelingenorganisatie UNCHR waarin ernstige zorgen werden uitgesproken over deze kwestie en erop aan wordt gedrongen dat ook Kenia zich houdt aan internationale verplichtingen, inclusief het principe van non-refoulement waaraan landen gebonden zijn.

De Nederlandse ambassadeur in Nairobi heeft deze kwestie bij de Keniaanse *Principal Secretary* Immigratie aangekaart, en daarbij aangegeven dat Nederland de refoulement een zorgelijke ontwikkeling vindt. Hij heeft daarbij onderstreept dat het in strijd is met de internationale afspraken rondom bescherming van vluchtelingen.

Vraag 4 en 5

Kunt u bevestigen dat in 2023 meerdere leden van de Gülenbeweging in Tajikistan³, Algerije⁴, Irak⁵ gekidnapt zijn en later in Turkije in de gevangenis kwamen?

Hoe beoordeelt u het onderzoek van Freedom House uit 2023, waarin gesteld wordt dat sinds 2014 een totaal van 123 gevallen van fysieke transnationale repressie door Turkije zijn vastgesteld, waaronder de ontvoering van meerdere vluchtelingen die sympathisant zijn van de Gülenbeweging?⁶

Antwoord 4 en 5

Ik ben bekend met berichtgeving over het overbrengen naar Turkije van vermeende leden van de Gülenbeweging. De Algemene Ambtsberichten Turkije van het Ministerie van Buitenlandse Zaken uit 2021, 2022 en 2023 maken melding van dergelijke casussen. Nederland ziet deze casussen als zeer zorgelijk, aangezien deze, zoals beschreven in de beantwoording van vraag 3, in strijd zijn met internationale afspraken rond de bescherming van vluchtelingen.

Vraag 6 en 7

In hoeverre zijn leden of sympathisanten van de Gülenbeweging in uw ogen vrij en veilig in Turkije?

In het licht van deze incidenten, denkt u dat er sprake is van een versoepeling vanuit de Turkse regering ten opzichte van de Gülenbeweging, zoals vermeld in het ambtsbericht?⁷

Antwoord 6 en 7

In het Algemeen Ambtsbericht Turkije van augustus 2023 is beschreven dat bronnen aangaven dat de vervolging van vermeende Gülenisten in de verslagperiode in intensiteit was afgenomen in vergelijking met de periode vlak na de mislukte staatsgreep in Turkije in juli 2016. Het Algemeen

² Amnesty International, 19 oktober 2024, «Statement on the abduction and disappearance of seven Turkish asylum seekers for immediate release» (<https://www.amnestykenya.org/statement-on-the-abduction-and-disappearance-of-seven-turkish-asylum-seekers-for-immediate-release/>)

³ Stockholm Center for Freedom, 19 oktober 2024, «UN-protected refugee shares harrowing tale of abduction, urges authorities to locate missing husband» (<https://stockholmcf.org/un-protected-refugee-shares-harrowing-tale-of-abduction-urges-authorities-to-locate-missing-husband/>)

⁴ TRT World, januari 2024, «Turkish Intelligence Organization captures two FETO terrorists in Algeria» (Turkish security forces and MIT capture two members of FETO)

⁵ Turkish Minute, 25 januari 2024, «Turkey's Transnational Repression: 2023 in Review» (Turkey's Transnational Repression: 2023 in Review – Turkish Minute)

⁶ Stockholm Center for Freedom, 7 april 2023, «132 incidents of direct, physical transnational repression perpetrated by Turkey since 2014: Freedom House» (<https://stockholmcf.org/132-incidents-of-direct-physical-transnational-repression-perpetrated-by-turkey-since-2014-freedom-house/>)

⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken, augustus 2023, «Algemeen Ambtsbericht Turkije», p. 44 (Microsoft Word – Eindversie (EXTERN) – 31 augustus 2023 (overheid.nl))

Ambtsbericht meldt dat arrestaties van vermeende Gülen-aanhangers nog altijd plaatsvinden en dat de Turkse autoriteiten vermeende leden van de Gülenbeweging blijven vervolgen. In het huidige landgebonden asielbeleid voor Turkije zijn toegedichte Gülen-aanhangers daarom aangemerkt als risicoprofiel. Of er daadwerkelijk een mogelijkheid tot vervolging bestaat in een specifiek geval wordt individueel beoordeeld.

Vraag 8

Bent u bereid om, met het oog op deze schokkende incidenten, een nieuw ambtsbericht te vragen ten aanzien van Turkse vluchtelingen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

Een nieuw Algemeen Ambtsbericht Turkije is voorzien voor eind februari 2025.

Vraag 9

Kunt u deze vragen beantwoorden voor het commissiedebat over buitenlandse beïnvloeding van donderdag 24 oktober aanstaande?

Antwoord 9

De vragen zijn zo spoedig mogelijk beantwoord.